

Εγχώριο και εθνικό προϊόν (εισόδημα) μετρούμενα από την πλευρά των εισοδημάτων

(i) Κλειστή οικονομία χωρίς κράτος

- Τα εισοδήματα που δημιουργούνται στην οικονομία κατά τη διάρκεια της παραγωγικής δραστηριότητας είναι:

(α) Αμοιβές εργασίας:

- ✓ Μισθοί και ημερομίσθια, ασφαλιστικές εισφορές εργοδοτών υπέρ ασφάλισης εργαζομένων, αποζημιώσεις ατυχημάτων ή απόλυσης, δώρα και προνόμια των επιχειρήσεων προς τους εργαζομένους
 - *οτιδήποτε απορρέει από την εργασία και προσφέρεται προς αυτή κατά την περίοδο μέτρησης του ΑΕΠ*
 - *χωρίς κράτος όλη η εργασία προσφέρεται από τον ιδιωτικό τομέα*

(i) Κλειστή οικονομία χωρίς κράτος

(β) Λειτουργικά κέρδη επιχειρήσεων:

- Κέρδη επιχειρήσεων τα οποία δημιουργούνται από προϊόντα ή υπηρεσίες που παράγονται ή προσφέρονται από τις επιχειρήσεις κατά τη περίοδο μέτρησης του προϊόντος (εισοδήματος)
 - ✓ *Αφορά την διαφορά εσόδων από τα έξοδα παραγωγής των προϊόντων και υπηρεσιών*
 - ✓ *Εξαιρούνται κέρδη από πωλήσεις τίτλων ιδιοκτησίας, περιουσιακών στοιχείων, μεταχειρισμένων προϊόντων, που απλώς πουλήθηκαν σε μεγαλύτερη τιμή από αυτή που αγοράστηκαν για 2^η, 3^η φορά*
 - *Αυτά αποτελούν 'κέρδη' για συγκεκριμένα άτομα αλλά όχι για την οικονομία από νέα οικονομική δραστηριότητα*

(i) Κλειστή οικονομία χωρίς κράτος

(γ) Τόκοι:

- Οι τόκοι από καταθέσεις, άλλο δανεισμό (π.χ. ομόλογα) που πληρώνονται σε μια περίοδο (ανεξαρτήτως πότε έγινε η κατάθεση/αγορά ομολόγου) πρέπει να συνυπολογισθούν στο προϊόν (εισόδημα) της περιόδου

(δ) Ενοίκια:

- Τα ενοίκια της περιόδου (κατοικίας, άλλων περιουσιακών στοιχείων, γαιοπρόσοδος κλπ.) είναι εισόδημα που πρέπει να συνυπολογισθεί στο προϊόν της περιόδου

(i) Κλειστή οικονομία χωρίς κράτος

- Με βάση τα παραπάνω:
- Το Ακαθάριστο Εγχώριο ή Περιφερειακό Προϊόν (ΑΕΠ ή GDP)
- $ΑΕΠ = (\alpha) + (\beta) + (\gamma) + (\delta)$ (1)

και

- $ΚΕΠ = (\alpha) + (\beta) + (\gamma) + (\delta) - D$ (2)

όπου:

- D = οι αποσβέσεις που συνέβησαν σε νέο ή παλαιότερο κεφαλαιουχικό εξοπλισμό κατά τη διάρκεια της περιόδου
- $(\beta) - D =$ καθαρά λειτουργικά κέρδη

(β) Κλειστή οικονομία με κράτος

- Ισχύουν οι προηγούμενες εξισώσεις (1) & (2) απλώς εμπεριέχουν και την δημόσια (κρατική) δραστηριότητα. Συγκεκριμένα:
- Στην Εξ. (1) το (α) θα περιλαμβάνει αμοιβές εργασίας, εργατικές αποζημιώσεις κλπ. και στο δημόσιο τομέα
 - ✓ Ένα σημαντικό τμήμα των ασφαλιστικών εισφορών των ιδιωτικών επιχειρήσεων υπέρ των εργαζομένων τους θα κατατίθεται στο κράτος
 - ✓ Αντίστοιχα, ασφαλιστικές εισφορές θα καταβάλει και το κράτος στους εργαζομένους του
- Το (β) θα περιλαμβάνει λειτουργικά κέρδη επιχειρήσεων στο δημόσιο τομέα
- Τα (γ) και (δ) θα περιέχουν και δημόσια έσοδα από τόκους και ενοίκια
- Οι αποσβέσεις θα περιέχουν και αποσβέσεις σε δημόσιες επιχειρήσεις ή δημόσιο κεφαλαιουχικό εξοπλισμό.

(β) Κλειστή οικονομία με κράτος

- Καθώς το κράτος επιβάλλει φόρους στα στοιχεία (α), (β), (γ), (δ) τόσο στον ιδιωτικό τομέα όσο και στις δικές του επιχειρήσεις, οι σχέσεις (1) & (2) θα μπορούσαν να γραφθούν:
- **$ΑΕΠ = (α') + (β') + (γ') + (δ') + T$** **(3)**

όπου

- **T** = οι φόροι που εισπράττει το κράτος επί των στοιχείων (α), (β), (γ), (δ) περιλαμβανομένων
 - *φόροι εισοδήματος επί αμοιβών εργασίας και άλλων παροχών προς εργαζομένους εταιρειών*
 - *φόροι επί των λειτουργικών κερδών των επιχειρήσεων (είτε διανεμητέων όπως με μερίσματα είτε όχι)*
 - *φόροι επί των τόκων & φόροι επί των ενοικίων*
- Εξαιρούνται φόροι όπως ο ΦΠΑ, περιουσίας κλπ.

(β) Κλειστή οικονομία με κράτος

- Τα στοιχεία (α') , (β') , (γ') , (δ') είναι τα μεγέθη (α) , (β) , (γ) , (δ) **μετά την αφαίρεση των φόρων που επιβλήθηκαν** επί αυτών
 - Αν δεν γίνει αφαίρεση των φόρων, που προστίθενται ξεχωριστά με T (ως **‘αμοιβή του κράτους’**) τότε διαπράττουμε το σφάλμα της διπλής μέτρησης των φόρων

■ Ομοίως,

$$\text{ΚΕΠ} = (\alpha') + (\beta') + (\gamma') + (\delta') - D + T \quad (4)$$

Συνοψίζοντας:

- Με κράτος η Εξ.(1) & Εξ.(3) δίνουν το ίδιο ΑΕΠ, και η Εξ.(2) & Εξ.(4) δίνουν το ίδιο ΚΕΠ
 - Στις Εξ. (1) & (2) οι φόροι εμπεριέχονται πριν ληφθούν στα (α) , (β) , (γ) , (δ) , ενώ στις Εξ. (3) & (4) έχουν αφαιρεθεί οι φόροι επί των α , (β) , (γ) , (δ) και προστίθενται ξεχωριστά ως T .

(γ) Ανοικτή οικονομία χωρίς κράτος

- Ισχύουν απόλυτα οι Εξ. (1) & (2) για το ΑΕΠ και το ΚΕΠ, αντίστοιχα
 - Μέσα στα (α), (β), (γ), (δ) υπάρχουν τώρα και μέρη τους που οφείλονται σε διεθνείς οικονομικές σχέσεις
 - Π.χ. αμοιβές εργασίες σε εισαγωγικές και εξαγωγικές επιχειρήσεις, τα λειτουργικά κέρδη αντίστοιχων επιχειρήσεων κλπ.

Ομοίως:

Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν

$$= (\alpha) + (\beta) + (\gamma) + (\delta) + R^d - R^f \quad (5)$$

όπου

- R^d = μεταφορά χρημάτων προς την ημεδαπή από εισόδημα που δημιουργήθηκε στην αλλοδαπή (π.χ. εμβάσματα, δωρεές από το εξωτερικό)
- R^f = η μεταφορά εισοδήματος που δημιουργήθηκε στην ημεδαπή προς την αλλοδαπή

Καθαρό Εθνικό Προϊόν

$$= (\alpha) + (\beta) + (\gamma) + (\delta) - D + R^d - R^f \quad (6)$$

(δ) Ανοικτή οικονομία με κράτος

- Προσθέτουμε στις Εξ. (1) & (2) το 'κράτος' και το 'άνοιγμα' της οικονομίας:
- **ΑΕΠ = (α) + (β) + (γ) + (δ) (7)**
- όπου τα (α), (β), (γ), (δ) περιλαμβάνουν τώρα και τα αντίστοιχα εισοδήματα τόσο στο δημόσιο τομέα όσο και από διεθνείς οικονομικές σχέσεις και δραστηριότητες
- Αντίστοιχα,
- **ΚΕΠ = (α) + (β) + (γ) + (δ) - D (8)**
- Αντίστοιχα μπορούν να ορισθούν και τα **εθνικά** μεγέθη.